

Практичне завдання №5
ЛІНІЙНІ БЛОКОВІ КОДИ
Кравець Ольга ПМО-21

Варіант 9

5.1. Закодувати двійкову послідовність X кодами, що виявляють помилки. Виявити, у якому з отриманих повідомлень, закодованих першим та другим кодом є помилка.

Варіант	X	Коди	Послідовності для коду 1/2
9	1101010110	ПрП, ПП	$Y_1=011100010111$, $Y_2=0000001001101 /$ $Y_1=010100001010100001$, $Y_2=1011000010110010$

ПрП (код з перевіркою на парність):

$Code(X) = 11010101100$

$Y_1=011100010111$; $w(01110001011) = 6$; **є помилка**

$Y_2=0000001001101$; $w(000000100110) = 3$; **помилки немає**

ПП (код з простим повторенням):

$Code(X) = 11010101101101010110$

$Y_1=010100001010100001$; $010100001 = 010100001$; **помилки немає**

$Y_2=1011000010110010$; $10110000 \neq 10110010$; **є помилка**

5.2. Закодувати двійкову послідовність X ітеративним кодом, здатним виявляти та виправляти однократні помилки, та визначити надлишковість коду. Показати процес виявлення та виправлення однократної помилки у прийнятій двійковій послідовності Y.

Варіант	Двійкова послідовність X	Прийнята послідовність Y
9	010100001001	010011110101011000001111101101111100

$X = 010100001001$

$k = 12 \rightarrow 3 \times 4$

Записуємо послідовність 0101/0000/1001 у вигляді матриці 3x4:

0101 | 0

0000 | 0

1001 | 0

1100 | 0

$Code(X) = 0101\mathbf{000000}1001\mathbf{011000}$

$$\rho = 1 - \frac{12}{20} = 0.4$$

Виявлення та виправлення помилки:

$Y = 010011110101011000001111101101111100$

$k = 36 \rightarrow 6 \times 6$

Записуємо послідовність 010011/110101/011000/001111/101101/111100 у вигляді матриці 6x6:

$\mathbf{0}1001 \mid \mathbf{1}$

11010 | 1

01100 | 0

00111 | 1

10110 | 1

$\mathbf{1}1110 \mid 0$

Отже, закодована послідовність має вигляд 0100111010011000011110110, де 0 - помилковий елемент, який заміняємо на 1 - **1**100111010011000011110110

5.3. Визначити, які з наведених двійкових послідовностей лінійного блокового (5,9)-коду містять помилку та виправити її, якщо відомо, що код побудований за твірною матрицею.

$$G_{5,9} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

Варіант	Y_1	Y_2	Y_3
9	100011001	001101100	101010101

$$G_{5,9} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & | & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & | & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & | & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & | & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & | & 1 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$k = 5;$$

$$n = 9;$$

$$r = n - k = 4$$

$$Y = \text{Code}(X) = (x_1, x_2, x_3, x_4, x_5, y_1, y_2, y_3, y_4) = X \cdot G$$

Система перевірних рівнянь:

$$\begin{cases} y_1 = x_4 + x_5 \\ y_2 = x_2 + x_3 \\ y_3 = x_1 + x_3 + x_5 \\ y_4 = x_1 + x_2 + x_4 \end{cases}$$

$$Y_1 = 100011001$$

$$\begin{cases} 1 = 0 \oplus 1 \\ 0 = 0 \oplus 0 \\ 0 = 1 \oplus 0 \oplus 1 \\ 1 = 1 \oplus 0 \oplus 0 \end{cases}$$

Помилки немає:

$$X = 10001$$

$$Y_2 = 001101100$$

$$\begin{cases} 1 = 1 \oplus 0 \\ 1 = 0 \oplus 1 \\ 0 \neq 0 \oplus 1 \oplus 0 \\ 0 \neq 0 \oplus 0 \oplus 1 \end{cases}$$

Помилки в x_1 :

$$X = 10110$$

$$Y_3 = 101010101$$

$$\begin{cases} 0 \neq 0 \oplus 1 \\ 1 = 0 \oplus 1 \\ 0 \neq 1 \oplus 1 \oplus 1 \\ 1 = 1 \oplus 0 \oplus 0 \end{cases}$$

Помилки в x_5 :

$$X = 10100$$

5.4. Визначити, які з наведених двійкових послідовностей лінійного блокового (5,9)-коду містять помилку та виправити її, якщо відомо, що перевірна матриця коду має вигляд

$$H_{4,9} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & \textcolor{red}{1} & \textcolor{violet}{1} & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & \textcolor{red}{0} & \textcolor{violet}{0} & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & \textcolor{red}{0} & \textcolor{violet}{1} & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & \textcolor{red}{1} & \textcolor{violet}{0} & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Варіант	Y_1	Y_2	Y_3
9	001010101	101101100	101001111

$$(H_{4,9})^T = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$Y_1 = 001010101$$

$$Y_1 * (H_{4,9})^T = (\textcolor{red}{1001}) \rightarrow \text{помилка в } x_4 : \quad X = 001\textcolor{red}{1}1$$

001010101	001010101	001010101	001010101
<u>000111000</u>	<u>011000100</u>	<u>101010010</u>	<u>110100001</u>
<u>000010000</u>	<u>001000100</u>	<u>001010000</u>	<u>000000001</u>

$$Y_2 = 101101100$$

$$Y_2 * (H_{4,9})^T = (0000) \rightarrow \text{помилки нема} : \quad X = 10110$$

101101100	101101100	101101100	101101100
<u>000111000</u>	<u>011000100</u>	<u>101010010</u>	<u>110100001</u>
<u>000101000</u>	<u>001000100</u>	<u>101000000</u>	<u>100100000</u>

$$Y_3 = 101001111$$

$$Y_3 * (H_{4,9})^T = (\textcolor{violet}{1010}) \rightarrow \text{помилка в } x_5 : \quad X = 1011\textcolor{red}{1}$$

101001111	101001111	101001111	101001111
<u>000111000</u>	<u>011000100</u>	<u>101010010</u>	<u>110100001</u>
<u>000001000</u>	<u>001000100</u>	<u>101000010</u>	<u>100000000</u>

5.5. Закодувати кодами Хеммінга для заданих параметрів d_{min} двійкову послідовність X, визначити надлишковість коду та показати процес виправлення однократної помилки (для коду з $d_{min} = 3$) або виявлення будь якої двократної помилки (для коду з $d_{min} = 4$) у прийнятих двійкових послідовностях Y.

Варіант	X ($d_{min} = 3$)	Y ($d_{min} = 3$)	X ($d_{min} = 4$)	Y ($d_{min} = 4$)
9	1010	01101100101101111	0111000111	10110001110

Закодовуємо кодом Хеммінга для $d_{min} = 3$ послідовність X = 1010 :

$$X = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ x_1 & x_2 & x_3 & x_4 \end{pmatrix}$$

$$k = 4 \rightarrow 2^r \geq k + r + 1 \rightarrow 2^r \geq r + 5 \rightarrow r = 3 \rightarrow n = 7$$

$$\rho = 1 - \frac{4}{7} = \frac{3}{7} (\sim 0.43)$$

Будуємо матрицю 3×7 :

$$H_{3,7} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ r_1 & r_2 & x_1 & r_3 & x_2 & x_3 & x_4 \end{pmatrix} \quad \begin{cases} r_1 = x_1 + x_2 + x_4 = 1 + 0 + 0 = 1 \\ r_2 = x_1 + x_3 + x_4 = 1 + 1 + 0 = 0 \\ r_3 = x_2 + x_3 + x_4 = 0 + 1 + 0 = 1 \end{cases}$$

$$\text{Code}(X) = \mathbf{1011010}$$

Закодовуємо кодом Хеммінга для $d_{min} = 4$ послідовність X = 0111000111 :

$$X = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ x_1 & x_2 & x_3 & x_4 & x_5 & x_6 & x_7 & x_8 & x_9 & x_{10} \end{pmatrix}$$

$$k = 10 \rightarrow 2^r \geq k + r + 1 \rightarrow 2^r \geq r + 11 \rightarrow r = 4 \rightarrow n = 14 (+r_0)$$

$$\rho = 1 - \frac{10}{14} = \frac{2}{7} (\sim 0.29)$$

Будуємо матрицю 4×14 :

$$H_{4,14} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ r_1 & r_2 & x_1 & r_3 & x_2 & x_3 & x_4 & r_4 & x_5 & x_6 & x_7 & x_8 & x_9 & x_{10} \end{pmatrix}$$

$$\begin{cases} r_1 = x_1 + x_2 + x_4 + x_5 + x_7 + x_9 = 0 + 1 + 1 + 0 + 0 + 1 = 1 \\ r_2 = x_1 + x_3 + x_4 + x_6 + x_7 + x_{10} = 0 + 1 + 1 + 0 + 0 + 1 = 1 \\ r_3 = x_2 + x_3 + x_4 + x_8 + x_9 + x_{10} = 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 = 0 \\ r_4 = x_5 + x_6 + x_7 + x_8 + x_9 + x_{10} = 0 + 0 + 0 + 1 + 1 + 1 = 1 \end{cases}$$

$$\text{Code}_{d=3}(X) = \mathbf{11001111000111}$$

$$r_0 = w(\text{Code}_{d=3}(X)) \bmod 2 = w(11001111000111) \bmod 2 = 9 \bmod 2 = \mathbf{1}$$

$$\text{Code}_{d=4}(X) = \mathbf{111001111000111}$$

Виправлення однократної помилки для коду з $d_{\min} = 3$ послідовності
 $Y = 01101100101101111$:

$$n = 17 \rightarrow 2^r \geq n + 1 \rightarrow 2^r \geq 18 \rightarrow r = 5 \rightarrow k = n - r = 17 - 5 = 12$$

Будуємо матрицю 5×17 :

$$H_{5,17} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

$$(H_{5,17})^T = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$Y = 01101100101101111$$

$$Y * (H_{5,17})^T = (\mathbf{01100}) \rightarrow \text{помилка в } y_{12} :$$

$$Y = 01101100101\mathbf{0}01111;$$

$$X = 1110101\mathbf{0}0111$$

```

01101100101101111
00000000000000011
00000000000000011

```

```

01101100101101111
00000001111111100
00000000101101100

```

```

01101100101101111
00011110000111100
00001100000101100

```

```

01101100101101111
01100110011001100
01100100001001100

```

```

01101100101101111
10101010101010101
00101000101000101

```

Виявлення двократної помилки для коду з $d_{min} = 4$ послідовності
 $Y = 10110001110$:

$Y = 10110001110$

$r_0 = 1 \rightarrow n = 10 \rightarrow 2^r \geq n + 1 \rightarrow 2^r \geq 11 \rightarrow r = 4 \rightarrow k = n - r = 10 - 4 = 6$

I) $w(\text{Code}_{d=3}(X)) \bmod 2 = w(0110001110) \bmod 2 = 5 \bmod 2 = 1 = r_0 \rightarrow \text{OK}$

II)

$$H_{4,10} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$(H_{4,10})^T = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

$Y = 0110001110$

$\text{Code}_{d=3}(X) * (H_{4,10})^T = (0111) \rightarrow$ є дві помилки, бо на I етапі не було виявлено помилку

```

0110001110
0000000111
0000000110

```

```

0110001110
0001111000
0000001000

```

```

0110001110
0110011001
0110001000

```

```

0110001110
1010101010
0010001010

```